

forogni". Nehéz a jelen helyzetben megítélni, mennyire lehet a fakereskedelemnek fenyőfával szemben is tanusított tartózkodását a piaczi helyzetnek, mennyire a nálunk a kincstári birtokon sok helyen még szokatlan házi kezeléssel szemben való állásfoglalásnak tulajdonítani. A miniszter ugyanakkor tett egyéb nyilatkozatai egyébiránt elég határozottak és az erdőgazdaság szempontjából örvendetesek. A házi kezelést fokozottabb mértékben kívánja kiterjeszteni s minden oly törekvést, amelylyel a kincstárt oda kívánnák szorítani, hogy az erdők faállományát értéken alul, esetleg szabad kézből adja el, előre is sikertelennek jelez. Az árverésen való eladás elvétől a jövőben sem fog eltérni.

Erdőbirtokosainknak szíves figyelmébe ajánljuk fejtegetéseinket; a súlyos piaczi helyzet szanálása rendkívüli eszközöket igényel, ne habozzanak azokat igénybe venni. Fakereskedelmünk jól felfogott érdekei sem kívánnak a jelen pillanatban más megoldást.

Az állami erdőtisztek létszámának egyesítéséről.

Miként a legutóbb kiadott létszámkimutatás jelzi s amint hírlik is, az állami erdőtisztek létszámának egyesítése küszöbön van. Ahányszor hallottam eddig a létszámegyesítésről, annak mindég csak személyi vonatkozását tárgyalták, csak „Fagus“ érinti azt a Magyar Erdész idei 22. számában dologi oldaláról is.

A létszámegyesítés szerény véleményem szerint nem tisztán személyi, hanem olyan dologi kérdés is, amely nemcsak a kincstár jövő erdőgazdálkodásával s ennek fejlődésével van a legszorosabb kapcsolatban, hanem kihat az egész magyar erdőgazdaságra is. Személyi éle, dacára annak, hogy ez idő multával tompul, azért nyomult annyira előtérbe, mért ez elevenbe vág; a

gazdálkodásra ható erejét azonban nem gyöngíti el az idő s így ez előttem s általában is fontosabb.

A státus egyesítését úgy gondolom, hogy annak megtörténte után megszűnven a választófal a személyek között, egygyé válik az a tér is, amelyen az egyének működésüket kifejtik, természetesen csak abban az értelemben, hogy a most külön létszámban levő tisztviselők akkor könnyűséggel s rendszeresen (nem kivétel-képen) fognak egyik működési térből a másikba áthelyeztetni.

A kincstári erdőkben most veszi kezdetét a rendszeres házilagós gazdálkodás. Eddig is az volt a szolgálat érdekében álló, ha az állomáshelyek, kiváltképpen az erdőgondnoki állások betöltői nem változtak gyakorta. Hiszen jól tudjuk, hogy egy erdőgondnokságnak s a gazdálkodással kapcsolatos viszonyainak csak megismerésére nem egy, de több év kell, ahhoz pedig nem szükséges magyarázat, hogy okszerűen csak azzal cselekedhetünk, amit jól ismerünk. Ha, mint mostanáig történni szokott, kincstári tisztviselőt helyeztek át egyik helyről a másikra, az még hamarosan beletalálta magát új munkakörébe, lévén a bár kiterjedt, de azért egy gazdaságban sok közös vonás, mégis érezhető volt a gazdálkodás menetében a zökkenés, pedig eddig nem is annyira gazdálkodtunk, mint inkább csak adminisztráltunk.

A jövő terve szerint *gazdálkodni* akar a kincstár, ami csak akkor lehet sikeres, ha *abban felnőtt, abba beletanult* tisztviselők állanak helyeiken. Igaz ugyan, hogy minden okleveles erdész forma szerint képesítve van bármely erdőgazdaság önálló vezetésére és minden képzett erdésznek érteni kell az erdőgazdaság minden ágához, de ez legfeljebb csak annyi, mint ahogy minden orvosnak értenie kell az ember testének minden porcikájához s mégis szem-, fül- stb. specialistához igyekeznek a betegek.

Nem vágthatjuk magunk alatt azzal a fát, hogy a mi szaktudományunk s annak gyakorlati mezeje olyan szűk, hogy otthosznak érezheti magát minden részében akármelyik szakember is. Vannak ilyen kiváltságosak nálunk is, de nem ezekkel, hanem átlagemberekkel kell számolnunk, ezekből pedig belterjes gazdálkodáshoz specialistákra van szükség, t. i. olyanokra, akik jól tudják azt, amiben dolgoznak. Elvégre is az egész gazdálkodás a benne működő embereken fordul meg s ha a kincstár nem tüzi

ki célul, hogy a házilagos gazdálkodáshoz egyéneket nevel, embereket tanít be, talán jobb ha hozzá sem kezd, hanem „adminisztrál“ tovább.

Érvül hozzák fel az egyesítés mellett, (pl. „Fagus“) hogy annak megtörténte után az egyén inkább juthat hajlamának és képességeinek megfelelő működési körhöz, ami az erők kihasználásának nagy előnyére volna. Ami a hajlamot illeti, eddig csak kétféle erdészt ismertem: az egyik fajtájú szenvedélyes vadász, a másik nem; de már hogy valaki ezenkívül is különös hajlammal viseltetnék kezdő korában az erdészet egyik vagy másik működési köre iránt, az ritka kivétel, amire nem lehet rendszert alapozni. Idő multával pedig a legtöbb ember ahöz vonzódik, amivel foglalkozott, mert ahhoz ért a legjobban. De ha éppen akad néha olyan kiválóság, akinek különlegesen kell a működési terét kijelölni, annak a kedvéért a külön státusban is lehet kivételt tenni, amint eddig is történhetett.

Aggódással tölt el az egyesítés azért is, mert benne összefüggést sejtek az adminisztráció ujjaszervezésével. A kincstári erdészet gépezete így is elég nehézkesen járó; a házilagos gazdálkodásnak most sem felel meg. Ha pedig az egész állami erdészetet egy szervezetté alakítanák, az a kincstári erdészetet valószínűleg békóba verné. Természetellenes és sok tekintetben hátrányos dolog már az is, hogy a most meglevő szervezetnél a miniszteriumnak egyik főosztálya vezeti a kincstári gazdálkodást, de ennek szervei, a tisztviselők felett való rendelkezés (személyi ügyek) másik főosztálynak a kezében van. A dolog hibája ott van, hogy a személyi ügyeket önálló célként szokták tekinteni, holott az igazi és magasabb szempontból tekintett cél elsősorban a kincstár erdőgazdaságának virágzása, a tisztviselő pedig ennek elérésére csak eszköz, amelyet a kincstárnak úgy kell alkalmazni, ahogyan a gazdaság céljának legjobban megfelel. Elsőrendű követelmény tehát, hogy azok, akik magát a gazdaságot vezetik és a személyzet működését a való életből ismerik, azok rendelkezzenek is vele.

A nem erdészek, még a beavatottak is, szinte szemrehányólag szokták mondogatni, hogy annyiféle erdész van, hogy el sem tudnak rajtunk igazodni; de hogy hányféle jogász, mérnök stb.

van, azon még nem ütközött meg senki. Ne vezessen félre bennünket az ilyesféle felfogás. Azért, hogy egy helyen szereztük a szaktudományt, egyáltalán nem következménye, hogy minden áron egygyé gyurt tömeg is legyünk.

Ahhoz, hogy a kincstári erdőknél célbavett házilagos gazdálkodás a hozzá fűzött szép reményeknek megfeleljen, a személyzetnek a lehető legegyszerűbb s minden másirányu hatástól független gépezetbe való foglalása feltétlen követelmény. Akár a személyzetnek másféle személyzettel való összeelegyítése, akár az ügyeknek másféle ügyekkel való együttes ellátása a kincstár erdőgazdaságára csak hátrányos lehet.

Béky Albert.

Kopár területek beerdősítése erdősítési társulatok útján.

Hazánkban a kopár területek beerdősítése különösen 1896 óta, amióta erre a célra ingyen erdősítési anyagon kívül állami pénzsegélyek is nagyobb mértékben adományoztatnak és az 1898. évi XIX. t.-cz. alapján bizonyos birtokosok kopár területeinek erdősítését az állami erdőhivatalok intézik, elég szép eredménynyel halad előre.

A míg azonban ezek az állami kedvezmények egyfelől serkentőleg hatottak, addig a birtokos közönséget bizonyos tekintetben elkényeztették, amenyiben most már több helyen a kopár területek birtokosai egészen az államra szeretnék hárítani az erdősítések intézését s azok költségeinek viselését.

Kétségtelen, hogy az elérendő cél érdekében legjobb is volna, ha az állam vállalhatná el a kopárterületek beerdősítését, de ez ismét oly terhet róna az államháztartásra, hogy azt elviselni alig lehetne.

A társadalomnak s a birtokos közönségnek is kell tehát a kopár területek beerdősítésének munkájához az eddiginél nagyobb mérvben és érdeklődéssel hozzájárulni.

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 166 §-ában foglalt rendelkezések nyújtanak is módot arra nézve, amennyiben módjában áll az érdekelt birtokosoknak, hogy maguk szervezkedhessenek s *társulattá alakulva* a kopár s vízmosásos területeiken a kötelező erdősítéseket